

Községi dobszó

Hegyközcsatár község hírlapja 2012. VI. Évf. 12. szám, December

TISZTELT HEGYKÖZCSATÁR KÖZSÉG LAKOSAI!

Ünnepelőbe öltöztek az utcáink, bármerre sétálunk karácsonyi fényekkel találkozunk. Karácsony az esztendő legmeghittebb ünnepe. Ilyenkor a naptári év végéhez közeledve mindannyiunkat megérint a karácsony varázsa, ez a titkokkal övezett, szívhez szóló nap, amely nem csak a kereszténység, hanem a család, a békesség, a szeretet ünnepe is. Azonban az ünnep nyugalmát, meghittségét elsősorban magunknak kell kialakítani, körülöttünk harmóniát, békességet teremtve. Magunkban, családjunkban, munkahelyünkön és a nagyobb közösségben egyaránt.

Melegség tölti el szívünket karácsony közeledtével, egy-egy pillanatra megállunk a rohán világból és számvetést készítünk az elmúlt évről. Felidézzük a legszebb pillanatokat és minden szépséget, jóságot elraktározunk lelkünkbe, hogy ebből meríthessünk erőt az elkövetkező újév napjaira is. Az ünnep hangulatában a másik emberre figyelünk és arra gondolkodunk, hogy mit nyújthatnánk szeretteinknek, azoknak akik fontosak számunkra. Ez a mi legemberibb értékünk.

Az az ember aki nem csak saját magáért él, aki igazi harmóniát tud teremteni belső világá-

ban, saját lelkében és a maga környezetében, mindenekelőtt családjában, ami talán kisugározhat a barátok, munkatársak felé is.

Újra eltelt egy küzdelmes esztendő, volt két komoly választás, voltak örömeink és bosszúságaink, fájdalmas veszteségeink, gyászunk, voltak katartikus élményeink, és voltak reménytelen sikereink, mint minden évben.

Én azt tapasztalom többségünk nyugalomra, biztonságra, harmóniára, emberi hangokra, szeretetre és megértésre vágyik, olyan viszonyokra amelyben boldogul, nevelheti családját, készülhet hivatására, vagy vágyja a nyugodt, békés öregkort.

Valamennyien sikereket akarunk a családban, a munkahelyünkön, a községünkben, és akarunk egy erős és sikeres országot, amelyben van értelme az erőfeszítéseinknek, a munkának, a tanulásnak, ahol lehet szorgalommal, tehetséggel egyről a kettőre jutni, de ehhez mernünk kell cselekedni, változtatni, időnként csak igazítani, máshol megreformálni a dolgainkat, mert panaszból, elutasításból, nem épül sem helyi közösség, sem ország, de a család is csak összefogás révén jut előre.

Kívánom az új évben legyen bennünk több empátia, megértés egymás iránt, figyeljünk magunkra, és másokra, segítsük a rászorulókat a bajában, legyünk szolidárisak szűkebb-tágabb környezetünkkel, tételezzük fel a mellettünk állókat, hogy ők is jót akar. S ha ez egy kicsit is változik, jobb lesz a közérzetünk, s egyre inkább megtanulunk örülni egymás, vagy tágabb környezetünk sikereinek is, így jutunk előre itt helyben községünkben és az országban.

Kívánom mindannyiuknak, hogy a szeretet és a vele együtt járó békesség tegye széppé az ünnepüket. Kívánom, hogy ez az ünnepi idő akár egyedül, akár szeretteik körében töltsék a karácsonyt segítse Önöket igazi kikapcsolódáshoz, testi, szellemi és lelki megújuláshoz, feltöltődéshez, hogy az új esztendőt új szívvel és újult erővel kezdhessük el.

Engedjék meg, hogy ezen gondolatokkal kívánjak Hegyközcsatár község összes lakosának szeretetteljes karácsonyi ünnepeket és eredményekben gazdag új esztendőt.

Őszinte tisztelettel Vitályos Barna polgármester

Ismeretlen szerző:

Karácsonyi fények

Este mikor kigyúlnak a karácsonyi fények,
a gyermekkori álmok egy percre visszatérnek.
Ekkor a szemekben a szeretet fénye lángol,
s a gyertyafényénél még a csillag is táncol.
Mikor a fenyő illata megérinti szívünk,
ezen az estén, kicsit az álmokban is hiszünk.
Nem szeretnénk mást, csak boldogok lenni,
és másokért a szokottnál is többet tenni.
A rohanó világban megkoptak a fények,
halványak a hitek, és halványak a remények.
Nem szeretnénk mást, csak hinni a szóban,
őszintén szeretni, és bízni a jóban.
Őrizzük meg a karácsonyunk fényét,
S őrizzük a szeretetben való hitünk reményét.
Hisz ma este mink is gyermekek vagyunk,
s gyermeketeg vágyainknak ma határt nem szabhatunk.

Ady Endre:

Karácsony

Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.
Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumba
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.
A templomba
Hosszu sorba
Indulnak el ifjak, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak

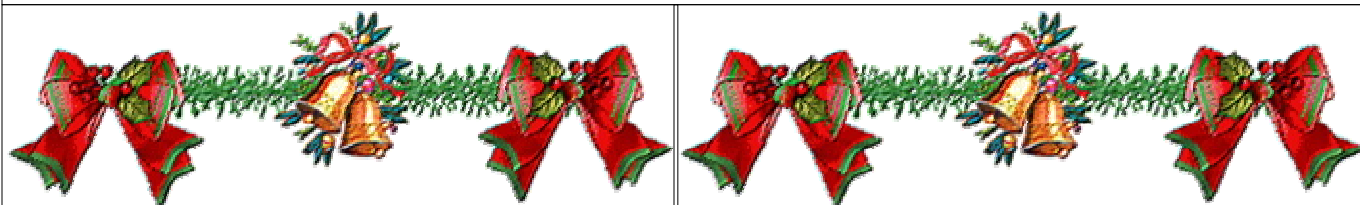
A magasság Istenének.
Mintha itt lenn
A nagy Isten
Szent kegyelme súgna, szalna,
Az én kedves, kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

II.
Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja,
De jó volna ünnepelni
Odahaza.
De jó volna tiszta szívből
- Úgy mint régen -

Fohászkodni,
De jó volna megnyugodni.
De jó volna mindent, mindent
Elfeledni,
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.
Igaz hittel, gyermek szívvel
A világgal
Kibékülni,
Szeretetben üdvözülni.

III.
Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna,
Óh, de nagy boldogság

Szállna a világra.
És a gyarló ember
Ember lenne újra,
Talizmánja lenne
A szomorú útra.
Golgota nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget,
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege
Ha valóra válna,

ÁLDOTT, BÉKÉS KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET!

ADVENT

A szó latin eredetű, jelentése: megérkezés, az Úr érkezése. A karácsonyra való előkészület ideje, kezdete András naphoz (nov.30) legközelebb eső vasárnap. Bod Péter ref. lelkész, egyházi és történetíró ezt írta a 18. század közepén:

"így neveztetnek a mostani rendtartás szerint a karácson előtt való négy hetek. Régen voltak hat hetek a Szent Márton napjától fogva, aholott kezdi most is a görög eklézsiában négy hetekre szorított ilyen fundamentomon, mert a Krisztusnak négy adventusa, eljövetele vagy. Midőn a testben megjelent. Midőn a szívbe beszáll és az embert megtéríti. Midőn halála óráján elmegy az emberhez. Midőn eljő az utolsó ítéletre. Rendszerint kezdődni szokott Szent András napján."

Régen éjféλι harangzúgók jelezték kezdetét, egyben az egyházi év megnyitását is. Egykoron a vallásos emberek szigorú böjtöt tartottak, ezen idő alatt, falun hajnali misére jártak, amit a középkorból eredeztetett kifejezésekkel angyali vagy aranyos misének is hívtak, és Szűz Mária tiszteletére ajánlottak.

Általában az egyházi ünnepekhez különféle hiedelmek, babonák társulnak. Advent időszakához is kötődik néhány ilyen. Pl.:

- az eladósorban levő lány a hajnali misére való első harangozáskor a harang köteléből három darabot tépett, amit aztán a hajfonó pántlikájában hordott, hogy farsangkor sok kísérője legyen.

- az Alföldön volt szokás, hogy a hajnali misére

való harangozáskor a lányok mézet vagy cukrot ettek, hogy ettől édes legyen a nyelvük, s mielőbb férjet "édesgessenek" magukhoz.

- Erdélyben volt szokás, hogy a hajnali mise ideje alatt az összes ajtót, ablakot zárva kellett tartani, mivel ilyenkor a boszorkányok állati alakot öltönek, házakba, ólakba próbálnak jutni, s ott rontást okozni.

- az Ipoly mentén járta az a hiedelem, hogy az elázott pénz Advent idején tisztul.

- Salgótarján környékén azt tartották, hogy ilyenkor tüzes emberek jártak, kiknek a szájukból tűz áradt. Az ilyen tüzes emberek ellen a néphit szerint olvasóval (rózsafüzér) lehetett védekezni.

Advent idején a leghosszabbak az éjszakák, meglehetősen jó alkalmat adva a varázslásra. Az Egyház ajánlja ezen időszak szentjeinek segítségül hívását. (András, Borbála, Luca, stb.) A néphit kapcsolatba hozza saját mágikus várakozásait az említett szentekkel, de nem csupán a vallás tanítása alapján, hanem mágikus hatalmat is tulajdonít neki.

Modern rohanó életünkben a szívük, lelkük mélyén mi is várakozunk valamire, valakire. Ez a négy hét a "szent várakozás" időszaka. Várjuk a Messiást, mert tudjuk "elő és nem késik".

"Ó szent magány, szép csönd, ó szűz nemeség, Szívem adventje, hófehér roráte, Ó áldott angelusz, ó tiszta áve!"

Juhász Gyula

A Mikulás legenda eredete

Szent Miklós püspök a IV. században élt, és több legenda is fűződik az alakjához. Az ő nevét őrzi Mikulás. Egy ízben egy szegény nemes embernek segített, aki nem tudta férjhez adni három lányát, mert képtelen volt a hozományukat előteremteni. Szent Miklós három zsák pénzt dobott be az ablakán. Így mindegyik kisasszony megülhette lakodalmát.

A gyerekek persze tudni szeretnék, mit csinál a Télapó, amikor nem ajándékot osztogat. Megszületett a Mikulás-legenda, mely szerint a finn Lappföldön lakik. Egész pontosan Korvatunturin, azaz Fülhegyen. A nyúlfülre emlékeztető kopár hegy tulajdonképpen a Mikulás füle, aki azt hallgat-

ja, jól viselkednek-e a gyermekek. Csapatnyi manó veszi körül akik segítnek neki.

Hívják Mikulásnak, Santa Clausnak, Father Christmasnak, Pére Noelnek és még vagy fél tucat egyéb néven. A piros köpenyes, hófehér szakállú öregúr régóta hordja az ajándékot a gyerekeknek - egyes országokban névnapján, december 6-án, mássutt pedig karácsony este.

Az amerikai és a kanadai gyerekek levélben kérnek tőle ajándékot. Áruházak bérelnek fel alkalmi Mikulásokat, akik "felveszik" a kicsiktől a megrendeléseket. Karácsony este aztán megérkezik Santa Claus rénszarvas vontatta szánon, és a gyerekek zoknijába édességet, gyümölcsöt, apróbb ajándékokat tesz.

A briteknél ugyanezt a szakállas urat Father Christmasnek, azaz Karácsony Apónak hívják.

Franciaországban a gyerekek a kandalló elé teszik a cipőjüket, és a Pére Noeltől kapják az ajándékot.

Németországban Szent Miklós december hatodikán érkezik. Édességeket hoz és egyúttal összegyűjti a gyerekek listáit, amelyekben megírják, mit szeretnének kapni karácsonyra. Jóllehet a Christkindl (Kis Jézus) a címzett, az ajándékot szenteste a Weihnachtsmann hozza.

Hollandiában, Belgiumban és Luxemburgban szintén december hatodikán érkezik a Mikulás. Csak éppen nem szánon, hanem csónakon, és Spanyolországból. A parton fehér lóra száll, és úgy járja az utcákat. Szolgáját Swarte Pietnek hívják. A kéményen ereszkednek le, és a gyerekek cipőjébe teszik az ajándékot.

Dániában, Norvégiában, Svédországban is ismert figura a fehér szakállas öregúr. De a legtöbb gyerek úgy tudja, hogy egy manó "kézbesíti" a Mikulás ajándékait karácsony este. A dánok és a norvégok ezt a manót Julenissennek, a svédek Jultomtennek nevezik.

Karácsony

Karácsony a keresztények legfontosabb ünnepe, Jézus születésének az ünnepe. A betlehemi történet a Bibliában található, az Új Testamentum két könyvében, a Máté és Lukács evangéliumaiban.

Ki mikor ünnepli a karácsonyt?

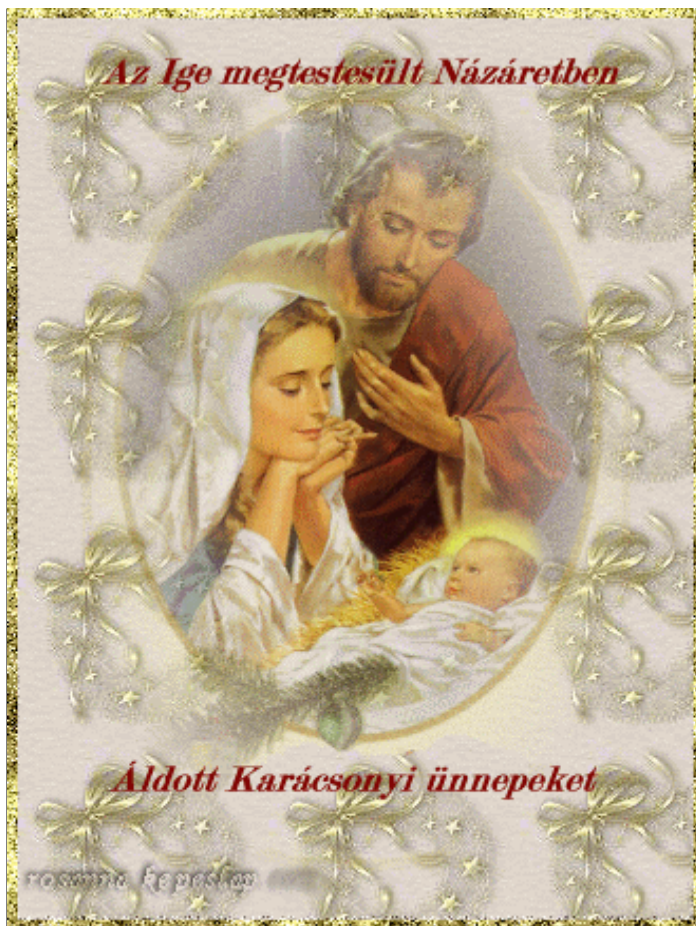
Különbőféle keresztény egyházak különböző dátumokon ünneplik: a katolikusok és a reformátusok december 25-én, a görög keleti ortodox, a szíriai és az etióp egyházak január 6-ikán, az örmények pedig január 18-ikán. S ma már a volt kommunista országokban is szabadon ünnepehető, hivatalos ünneppé vált.

A Karácsony története.

Majdnem kétezer évvel ezelőtt élt Izrael egyik kis városában, a galileai Názáretben, egy leány, Mária. Egy éjjel megjelent előtte Gábor arkangyal és bejelentette neki, hogy tervei vannak Istennek a Mária számára, ő lesz majd Isten Fiának az édesanyja. Mária megijedt, de az angyal megnyugtatta, hogy igaz, amit mond, és úgy helyes.

Nemsokára férjhez ment Mária Józsefhez, és, amikor a király bejelentette, hogy vissza kell menni arra a helyre ahol születtek, mert népszámlálás lesz, együtt mentek a Jeruzsálemhez közeli Betlehembe. Amikor megérkeztek késő este Betlehembe, Mária érezte, hogy eljött ideje, hogy megszülessen a bébi, de már nem volt hely a számukra sehol. Végül is sikerült behúzódnuk egy istállóba és ott született meg a kis Jézus.

Bölcső nem volt, helyette a jászolba fektették az újszülöttet.

Egy közeli mezőn pásztorok legeltették a juhaikat és egy angyal jelent meg előttük mondván, hogy egy közeli istállóban megszületett az Isten Fia. Amikor a pásztorok ott találták a bébit a szüleivel, tudták, hogy az angyal igazat mondott.

Három bölcs is tudta, hogy itt az ideje a Messiás megszületésének, és, amikor látták a csillagot a betlehemi istálló fölött, tudták, hogy az a jele annak, hogy ott is fogják megtalálni.

Amint ott látták a kis Jézust Máriával és Józseffel, térdre borultak előttük és ajándékokkal halmozták el őket.

Hogyan ünneplik a Karácsonyt világszerte?

Bizony, ahány ország, annyi szokás! De általában mindenhol december 25-ikén kezdődik Karácsony és január 6-ikán végződik, amikor a hagyományok szerint a bölcsek érkeztek. Bár vannak olyan keresztény vallások is, ahol január 6-ika a Karácsony.

A Karácsonyt megelőző hónap, az Ádvent, szintén fontossággal bír, ez az ideje a Megváltóra való várakozásnak. S az Ádventen belül bizonyos napok különböző országokban nagyobb fontosságot kaptak, mint pl. a svéd

Szent Lucia nap, Európában pedig a Mikulás. Ez alatt az idő alatt világszerte sok a parti, finomságokat esznek az emberek és tradicionális karácsonyi énekeket énekelnek.

Egyre elterjedtebb az a szokás is, hogy egy örökzöld fát bevisznek a házba és kidíszítik csillagokkal, édességekkel és igazi, vagy elektromos gyertyácskákkal - bár ez még a déli országokban ritka.

Karácsony este Európában mindenki hazamegy korán, naplemente után "megjön az angyal", ünnepi vacsora van és kibontják az ajándékokat.

Sokan később elmennek az Éjféli Misére, vagy másnap reggel a templomba, hogy megünnepeljék Jézus születése napját. Az angolul beszélő országokban a gyerekek korán lefekszenek, és az éjjel folyamán egy idős, pocakos bácsi, a Santa Claus (úgy ejtjük ki, hogy Szent Klausz) körbejárja a világot egy repülő szánkóval, amit 12 rénszarvas húz. Ő aztán lemászik a kéményen és ott hagyja az ajándékokat a már egy hónappal azelőtt felállított karácsonyfa alatt.

A gyerekeknek mindég sikerül jó korán felkelni és kiabálva rohannak be a szüleik szobájába, mutogatva nekik, mit hozott a Santa Claus. Ez a szokás ma már erősen terjed a nem keresztény országokban is, mint Kína és India, - most már oda is megy a Santa Claus!

Aktív november a hegyközcsatári iskolában

„A tétlenség nem kenyerünk, hisz mi minden jóban résztveszünk!” – lehetne a hegyközcsatári Benedek Elek Gimnázium új jelmondata, hiszen idén nemcsak az iskolapadban töltötték aktívan és kreatívan az októberi és novemberi mindennapjaikat a diákok, hanem a tanítás után is.

Októberben tanulók és tanárok meghitt közegeben emlékeztek meg Batthyányi Lajosról és a 13 honvéd tábornokról, az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeiről és diákjaink sikeresen képviselték intézményünket több versenyen is.

Novemberben sem maradtunk tétlenek, Halloween eljövételével az V-VIII. osztályos tanulók és tanáraik, belevágtak a töklámpás készítés rejtelmeibe. A „tökskalpolás” meghozta gyümölcsét, hiszen a kellemes összeülés élménye mellett egyéni sikermunkák is születtek. Az ügyeskezdő diákok – és nemcsak a diákok - mécesst helyeztek az ötletesen kivájt tökök belsejébe, melyek az iskola folyosóján kiállítva azóta is „szellemes” hangulatot lopnak hétköznapjainkba. A tök(életes) csodák mellett egyesek a kézműves műhelyben színes papírból is készítettek Halloweenra jellemző figurákat, melyek az osztályok ablakait díszítve emlékeztetnek a „tök-jó” délutánra. Az eseményt a fergeteges jelmezverseny zárta, melynek főszereplői boszorkányok, szellemek, ördögök és zombik voltak. A gyerekek az emléklapok és ajándékjutalmak mellett élményekkel tértek haza.

Hasonló vidám hangulat költözött az iskolába november 16-án is, amikor a VIII. osztály szervezésében, Aszalós-Homonai Judit osztályfőnök és Oros Erika igazgatóasszony irányításával, sor került az in-

tézmény történetének első Gólyabáljára, melynek főszereplői az V. osztályos tanulók (osztályfőnök Molnár Győző) voltak. Az újoncok számos feladat teljesítése során bizonyíthatták ügyességüket és rátermettségüket. Kipróbálhatták, milyen riporternek lenni, a lányok ötletesen köthettek a kisorsolt párjuknak nyakába nyakkendő, szabadon szárnyalhatott képzeletük a fiúknak párjuk sminkelésekor, könyvvel a fejükön egyensúlyozhattak közben megkerülve társaikat, megmutathatták tehetségüket a kirakós játékokban és nem utolsósorban egyéni táncokat lejtettek a rajongó közönségnek, mindez megszabott időre. Minden próba végén szigorúan pontozott a zsűri aki ilyenkor fontos szerepet kap, Somogyi Gabriella, Nistor Carmen, Iakab Ernő tanárok és a VII. osztály képviselőjében Szilágyi Richard tanuló.

A döntéshozatalig sem unatkozhattak a versenyzők és a szurkoló tábor, hiszen a VII. osztályos lányok karaokéval, majd a VIII. osztály tanulói viccekkel és találós kérdésekkel szórakoztatták mindenkit.

A zsűri összegezve a begyűjtött pontszámokat meghozta döntését, melynek alapján Dóczy Vivien lett a Gólyabál királynője és Chiş Zsigmond pedig a „kis”király, akik jelképes eskütételük után megkapták a ceremónia-mestertől a méltán kiérdemelt koronájukat.

A jókedv és a kikapcsolódás volt az együtt töltött játékos órák védjegye, amelyhez minden gyerkőc maradéktalanul hú maradt.

Aszalós Homonai Judit, tanárnő